

Ткаченко С. А.

УНІВЕРСАЛЬНІ МЕТОДИ СТВОРЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО РОЗВИНУТИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ І ВИРОБНИЧИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ І ВПРОВАДЖЕННІ ПІДСИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мета статті полягає у формуванні парадигми (зразку) універсальних методів створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промислових підприємств і виробничих об'єднань та їх використання при проектуванні і впровадженні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення. Аналізуючи, систематизуючи і узагальнюючи наукові праці багатьох вчених-економістів, були висвітлені шляхи вирішення проблеми організації робіт з проектування і впровадження функції бухгалтерського обліку на промислових підприємствах і у виробничих об'єднаннях – індивідуальне проектування, нарощування числа організацій, що проектують функціонально розвинуту підсистему обліку, і підготовка спеціалістів потрібного профілю. У результаті проведеного дослідження було реалізовано важливий напрям розвитку у вдосконаленні організації обліково-економічного та аналітичного забезпечення на промислових підприємствах і у виробничих об'єднаннях, який ґрунтується на універсалізації проектних рішень по підсистемі обліково-аналітичного забезпечення та функціональному розвиненні процесу її створення. Серед перспектив подальших розвідок у даному напрямку особливою актуальністю відрізняється питання, пов'язане з організацією обчислювального процесу при проектуванні і впровадженні функції бухгалтерського обліку в функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань. Подальший розвиток обліку здатний привести до заміщення традиційного бухгалтерського обліку функціонально розвинутою підсистемою обліково-аналітичного забезпечення з поглибленим використанням концепції методологічно обґрунтованого парадигмального підходу.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, система управління підприємства, універсальні методи

Формул: 1. *Бібл.:* 10.

Ткаченко Сергій Анатолійович – кандидат економічних наук, доцент, проректор, Николаївський політехнічний інститут (вул. Нікольська, 11а, Николаїв, 54030, Україна)

Email: nukoblikaudit@inbox.ru

УДК 657

Ткаченко С. А.

УНІВЕРСАЛЬНЫЕ МЕТОДЫ СОЗДАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНО РАЗВИТЫХ СИСТЕМ УПРАВЛЕНИЯ СПЕЦИАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ И ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИ ПРОЕКТИРОВАНИИ И ВНЕДРЕНИИ ПОДСИСТЕМЫ УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

Цель статьи заключается в формировании парадигмы (образца) универсальных методов создания функционально развитых систем управления специального назначения промышленных предприятий и производственных объединений и их использование при проектировании и внедрении подсистемы учетно-аналитического обеспечения. Анализируя, систематизируя и обобщая научные труды многих ученых-экономистов, были освещены пути решения проблемы организации работ по проектированию и внедрению функции бухгалтерского учета на промышленных предприятиях и в производственных объединениях – индивидуальное проектирование, наращивание числа организаций, проектирующих функционально развитую подсистему учета, и подготовка специалистов нужного профиля. В результате проведенного исследования было реализовано важное направление развития в совершенствовании организации учетно-экономического и аналитического обеспечения на промышленных предприятиях и в производственных объединениях, основанное на универсализации проектных решений по подсистеме учетно-аналитического обеспечения и функциональному развитию процесса ее создания. Среди перспектив дальнейших исследований в данном направлении особой актуальностью отличается вопрос, связанный с организацией вычислительного процесса при проектировании и внедрении функции бухгалтерского учета в функционально развитых системах управления специального назначения промышленных предприятий и производственных объединений. Дальнейшее развитие учета способно привести к замещению традиционного бухгалтерского учета функционально развитой подсистемой учетно-аналитического обеспечения с углубленным использованием концепции методологически обоснованного парадигмального подхода.

Ключевые слова: учетно-аналитическое обеспечение, система управления предприятия, универсальные методы

Формул: 1. *Библ.:* 10.

Ткаченко Сергей Анатольевич – кандидат экономических наук, доцент, проректор, Николаевский политехнический институт (ул. Никольская, 11а, Николаев, 54030, Украина)

Email: nukoblikaudit@inbox.ru

UDC 657

Tkachenko S. A.

UNIVERSAL METHODS OF CREATION OF FUNCTIONALLY DEVELOPED MANAGEMENT SYSTEMS OF SPECIAL PURPOSE OF INDUSTRIAL ENTERPRISES AND PRODUCTION ASSOCIATIONS AND THEIR USE WHEN PLANNING AND INTRODUCING THE SUBSYSTEM OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT

The goal of the article lies in formation of a paradigm (sample) of universal methods of creation of functionally developed management systems of special purpose of industrial enterprises and production associations and their use when planning and introducing the subsystem of accounting and analytical support. Analysing, systemising and generalising scientific works of many economists, the article describes ways of solution of the problem of organisation of works on planning and introducing the accounting function at industrial enterprises and in production associations – individual planning, increase of a number of organisations that plan functionally developed accounting subsystem and training of relevant specialists. In the result of the study the article realises an important direction of development in improvement of organisation of accounting and economic and analytical support at industrial enterprises and in production associations based on uniformity of project decisions on the subsystem of the accounting and analytical support and functional development of the process of its creation. The issue of organisation of the calculation process while

planning and introducing the accounting function in functionally developed management systems of special purpose of industrial enterprises and production associations is of special urgency among the prospects of further studies in this direction. Further development of accounting can result in replacement of traditional accounting with functionally developed subsystem of accounting and analytical support with intensive use of the concept of methodologically justified paradigmatic approach.

Key words: accounting and analytical support, enterprise management system, universal methods

Formulae: 1. *Bibl.:* 10.

Tkachenko Sergiy A. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Pro-rector, Mykolaiv Polytechnic Institute (vul. Nikolska, 11a, Mykolaiv, 54030, Ukraine)

Email: nukoblikaudit@inbox.ru

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Організація робіт з проектування і впровадження функції бухгалтерського обліку на промислових підприємствах і у виробничих об'єднаннях диктує необхідність пошуку шляхів вирішення даної проблеми з мінімальними витратами та в найкоротші терміни. Один із шляхів – індивідуальне проектування, нарощування числа організацій, що проектують функціонально розвинуту підсистему обліку, і підготовка спеціалістів потрібного профілю. Цей екстенсивний шлях, природно, повинен передбачатися у спільних проектах створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Однак, ознайомившись з науковими дослідженнями провідних вчених-економістів з означеної тематики, таких як Т. О. Башкатова [1], Н. В. Грицук [2], А. В. Лисичкин [3], Є. О. Марусенко [4], В. А. Матчинов [5], Т. В. Осипова [6], Т. О. Силіна [7], М. С. Тяжкова [8], І. М. Чигрина [9], Л. Ю. Щеульнікова [10] необхідно відзначити, він не висчерпує проблеми створення на промислових підприємствах та виробничих об'єднаннях підсистеми обліково-аналітичного забезпечення. По-перше, розширення проектної бази пов'язане з великими витратами на розробку кожного проектного рішення, і, по-друге, в цьому випадку неминучим виступає відносно низька якість проектування. Тому кращий інтенсивний шлях проектування та впровадження обліково-економічних та аналітичних розрахунків, що ґрунтується на підвищенні науково-технічного (інноваційного) рівня робіт, який полягає в універсалізації проектних рішень і функціональному розвиненні самого процесу проектування.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою публікації виступає формування парадигми (зразку) універсальних методів створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промислових підприємств і виробничих об'єднань та їх використання при проектуванні і впровадженні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Досвід формування і впровадження функції бухгалтерського обліку надав змогу визначити кілька рівнів універсальних елементів, які можуть бути багаторазово використані на

підприємствах в процесі створення підсистеми обліково-аналітичного забезпечення. Зокрема, універсалізація проектних рішень в області обліку може бути досягнута: на рівні підсистеми в цілому; на рівні забезпечуючих елементів; на рівні комплексів задач і окремих завдань; на рівні окремих частин завдань.

Розробка універсальних проектних рішень всіх рівнів підсистеми обліково-аналітичного забезпечення будується на таких основних принципах: єдиній методології (основою має бути єдина структура управління, яка задовольняє головним принципам функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань і не залежить від специфіки конкретних підприємств як об'єктів управління); цільової спрямованості (вихідним пунктом створення підсистеми повинні бути чітко сформульовані цілі, які узгоджуються з цілями управління в цілому); системності (підсистема повинна представляти органічний компонент всієї системи управління); перспективності (підсистема повинна бути розрахована на можливість зміни в перспективі цілей системи управління та окремих її частин); варіантності (підсистема повинна передбачати можливість модифікації, виходячи зі специфіки різних підприємств); етапності (підсистема повинна враховувати створення систем управління по стадіях і етапах впровадження); ефективності (підсистема повинна забезпечувати отримання економічного ефекту при її впровадженні).

Розглянемо більш детально зміст універсальних проектних рішень в підсистемі обліково-аналітичного забезпечення за їх окремими рівнями.

Універсальне проектне рішення на рівні підсистеми – найбільш загальний рівень універсалізації – включає комплекс універсальних проектних рішень, що регламентують загальні положення по організації обліку у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань. Зокрема, на цьому рівні потрібно виступає універсалізація цілей та критеріїв якості функціонування підсистеми, її функціональної структури, складу задач і їх інформаційно-взаємозв'язку, механізму та процедур обробки інформації, найважливіших компонентів методологічного, математичного, інформаційного, технічного і організаційного забезпечення. Універсальне проектне рішення на рівні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення в цілому має передбачати використання універсальних методів і форм представлення обліково-економічних та аналітичних даних, застосування універсальних алгоритмів та про-

грам вирішення задач обліку, використання стандартних елементів обчислювального комплексу і універсальної схеми технологічного процесу збору, передачі та обробки даних, застосування універсальних структур і положень про служби, що займаються обліком, а також універсальної схеми організації робіт з проектування і впровадження підсистеми.

Як показав досвід універсального проектування, впровадження універсального проектного рішення на рівні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення в цілому можливо в галузевому і навіть міжгалузевому масштабах не тільки для підприємств, що мають однаковий тип виробництва, та системи внутрішньозаводського планування.

Більш широкі можливості для застосування відкриваються у зв'язку з універсалізацією проектних рішень на рівні окремих забезпечуючих елементів підсистеми: методологічного, інформаційного, математичного, технічного та організаційного.

Універсалізація методологічного забезпечення підсистеми обліково-аналітичного забезпечення передбачає створення єдиних інструктивно-методологічних матеріалів, які визначають зміст і принципи проведення обліку виробничо-господарської діяльності підприємств і їх внутрішніх підрозділів. Універсальність в методологічному забезпеченні підсистеми досягається, по-перше, за рахунок застосування універсальних обліково-аналітичних методів і прийомів, що виступають прийнятними в умовах всіх підприємств, та, по-друге, деякою надмірністю пропонованих методологічних рішень, викликану необхідністю орієнтації на вузьку специфіку окремих груп підприємств. З цією метою, наприклад, в універсальні методологічні матеріали з бухгалтерського обліку господарської діяльності підприємств суднобудування були включені рішення з урахуванням особливостей обліково-аналітичного забезпечення в умовах судноремонтних підприємств, судового машинобудування.

Практика показує, що по різних частинам методологічного забезпечення підсистеми досягається не однакова універсальність. Одні фрагменти методологічних проектних рішень можуть бути визнані універсальними в загальногалузевому масштабі (методологія обліку господарської діяльності цехів допоміжного виробництва), інші – в міжгалузевому (методологія управлінського обліку господарської діяльності підприємств тощо) і треті – тільки в галузевому (методологія обліку господарської діяльності цехів основного виробництва).

Універсалізація проектних рішень в інформаційному забезпеченні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення передбачає застосування єдиного складу і єдиної термінології техніко-економічних показників, єдиних класифікаторів показників, єдиних інформаційних мов, єдиних принципів побудови банку даних підсистеми, універсальних методів і процедур обробки, накопичення, зберігання та передачі інформації. Наприклад, вироблення проектів по організації банку даних підсистеми вимагає вибору єдиних методів запису інформації на машинні носії, єдиних методів організації інформації на машинних носіях,

єдиних методів розміщення інформації в зовнішній пам'яті, єдиних методів організації роботи з інформацією банку даних та інше. Навіть це неповне перерахування вимог, які необхідно виконати при створенні універсальних проектних рішень з інформаційного забезпечення підсистеми, свідчить про складність досягнення універсальності.

Універсалізація проектних рішень у математичному забезпеченні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення – це, перш за все, використання єдиних алгоритмічних мов, застосування єдиних уніфікованих алгоритмів і програм для вирішення обліково-економічних та аналітичних завдань, широке використання стандартних програм пошуку, вибірки інформації і інше. Одне з принципових рішень – орієнтація на базову мову універсальних проектних рішень. Дана мова програмування повинна бути пристосована до вирішення завдань обліку в умовах функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань (вона забезпечує простоту написання програм, налагодження та внесення наступних змін). Універсальне математичне забезпечення підсистеми повинно забезпечувати можливість «настройки» на різні структури комплексу технічних засобів, різні вихідні масиви, різні алгоритми розрахунку, різні форми вихідної обліково-економічної інформації. Разом з тим, досвід показує, що застосування універсального математичного забезпечення по підсистемі обліково-аналітичного забезпечення в конкретних випадках нерідко веде до зайвої завантаженості пам'яті машин електронних цифрових, а універсальні програми вирішення облікових завдань мають іноді гірші характеристики в порівнянні з програмами, спеціально пристосованими до особливостей конкретного підприємства.

Універсалізація проектних рішень в технічному забезпеченні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення передбачає однаковість технічної бази, заснованої на використанні стандартних технічних засобів. Найбільш складні питання універсального проектування технічного забезпечення обліку: виділення універсальних елементів комплексу технічних засобів, визначення їх розмірів і параметрів сумісності для спільного використання різних підприємств. З цієї точки зору можуть бути вироблені універсальні проектні рішення з таких компонентів комплексу технічних засобів, як пристрої реєстрації і збору даних, пристрої введення-виведення інформації, центральний процесор і допоміжні машини електронні цифрові, пристрої передачі даних та інше. Використання універсальних проектних рішень на практиці показує, що універсальні елементи по комплексу технічних засобів мають значну стійкість в різних умовах їх використання.

Останнім часом універсалізація в області технічного забезпечення йде шляхом створення проблемно-орієнтованих комплексів технічних засобів.

Універсалізація проектних рішень в області організаційного забезпечення підсистеми обліково-аналітичного забезпечення стосується питань, пов'язаних з визначенням універсального складу внутрішньозаводських структурних підрозділів, що виконують функції обліку в функ-

ціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань, розробки універсальних положень, що встановлюють перелік і зміст обліково-аналітичних функцій для кожного підрозділу і визначають характер взаємовідносин структурних підрозділів, а також розробки універсальних штатних розкладів окремих ланок і універсальних посадових інструкцій.

Досвід універсального проектування обліку в функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань показує, що з різних аспектів розроблювальних проектних рішень в галузі інформаційного, математичного, технічного та організаційного забезпечення підсистеми обліково-аналітичного забезпечення може бути досягнута неоднакова ступінь універсальності. Внаслідок цього переважна частина універсальних проектних рішень по забезпечуючим елементам підсистеми без будь-яких змін може бути впроваджена лише в галузевому масштабі. І лише окремі рішення, як правило, загального характеру, мають універсальну структуру побудови, що задовольняє вимогам їх застосування в міжгалузевому та загальногалузевому масштабах.

Більш високий ступінь універсальності проектних рішень по підсистемі обліково-аналітичного забезпечення може бути отриманий на рівні завдань. Під універсальним проектним рішенням на рівні задачі розуміється робоча документація, що регламентує методологічне, інформаційне, математичне, технічне і організаційне забезпечення, необхідна для розробки і функціонування однієї або кількох завдань системи. Універсальність обліково-аналітичних завдань забезпечується гнучкістю проектних рішень по входу і виходу інформації за рахунок орієнтації на роботу не з документами, а з масивами, використанням універсальних алгоритмів розрахунку обліково-економічних та аналітичних показників, застосуванням стандартних програм обробки інформації та інше. Окремі універсальні завдання обліку будуються як багатоваріантні, тобто універсальне проектне рішення однієї і тієї ж задачі включає в себе кілька моделей її вирішення, орієнтованих на використання в умовах різних підприємств. Завдяки такому підходу проектні рішення по багатьом завданням підсистеми обліково-аналітичного забезпечення набувають високу ступінь універсальності. Про це свідчить той факт, що цілий ряд універсальних проектних рішень задач підсистеми, що утворюють, зокрема, комплекси задач обліку праці та заробітної плати, обліку використання матеріальних ресурсів, обліку використання основних засобів та інші, допускає їх впровадження в загальногалузевому масштабі без будь-яких доопрацювань. Разом з тим, в підсистемі обліково-аналітичного забезпечення наявні проектні рішення задач, що мають і більш вузьку область застосування (наприклад, задача обліку випуску готової продукції розрахована на застосування тільки в умовах суднобудівних і судноремонтних підприємств тощо), але кількість таких рішень в підсистемі порівняно невелика.

Універсальні проектні рішення всередині окремих завдань будуються за модульною ознакою. Універсальне

проектне рішення на рівні модуля – найнижча в класифікації проектних рішень по підсистемі обліково-аналітичного забезпечення, що регламентує елементарні універсальні компоненти, на основі яких синтезуються проектні рішення більш високих рівнів. При проектуванні задач обліку можуть бути виділені наступні модулі: організація рішення задачі, принципова схема рахунку, машинний алгоритм, структури інформаційних масивів, програми рішення задачі, форми вхідних і вихідних документів, інструктивні матеріали з підготовки даних, проведення розрахунків і використання результатної інформації тощо.

Найважливішою ознакою універсальних модулів повинна бути багатоваріантність. З цією метою, наприклад, алгоритми вирішення обліково-економічних та аналітичних завдань розчленовують на самостійні частини з виділенням загальних і змінних. Будь-яка зі змінних частин при зміні умов вирішення завдання може бути замінена іншою. Необхідність заміни виникає при зміні методики розрахунку обліково-економічних та аналітичних показників, зміні числових діапазонів використовуваних параметрів й інше. Така операція вимагає лише ув'язки знову введеного модуля на вході і виході з суміжними модулями. Крім того, формування модулів проводиться з урахуванням варіантності їх «налаштування» на різну комплектність машин електронних цифрових, на різні умови введення-виведення інформації. Даний підхід забезпечує, як показує практика, найбільшу гнучкість у «прив'язці» універсальних проектних рішень по підсистемі обліково-аналітичного забезпечення на конкретних підприємствах і створює сприятливі умови для удосконалення самого процесу проектування.

Універсалізація проектних рішень підсистеми обліково-аналітичного забезпечення на рівні модулів дозволяє ставити в практичній площині питання про розробку універсальних алгоритмів сучасного проектування за допомогою електронних цифрових машин як підсистеми в цілому, так і її окремих частин у відповідності з індивідуальними умовами конкретних підприємств та галузей. При цьому сучасною системою проектування буде вважатися така система, яка здатна, використовуючи бібліотеку модулів, на підставі заданих характеристик самостійно синтезувати робочі проекти підсистеми для конкретних об'єктів управління.

Принципова можливість сучасного проектування підсистеми обліково-аналітичного забезпечення ґрунтується на тому положенні, що кожен обліково-економічний та аналітичний модуль можна розглядати як точку в n -вимірному просторі, утвореному характеристиками (факторами) впливу, прийнятими в якості осей координат. Вибір того чи іншого модуля визначається набором відповідних інтервальних значень характеристик впливу. Зміна їх обумовлюється неоднаковими техніко-організаційними умовами виконання функції обліку на різних промислових підприємствах (об'єднаннях).

Для сучасної реалізації модульного синтезу необхідно мати достатньо повну бібліотеку обліково-економічних та аналітичних модулів, орієнтованих на різні типи підприємств та різні умови виконання функції обліку, а також опис

відносин між модулями і значеннями характеристик, що їх визначають. Тоді введення в машину електронну цифрову отриманої від замовника інформації дозволить самостійно здійснити синтез потрібної підсистеми. У разі відсутності в бібліотеці необхідного модуля машина електронна цифрова повинна розробляти його згідно з вказаними параметрами. Беручи до уваги ту обставину, що вся необхідна початкова інформація буде знаходитися в пам'яті машини електронної цифрової, синтезування доцільно здійснювати за допомогою програми генератора.

Цілком природно, що розробка сучасної системи модульного синтезу як одного з універсальних методів створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань – складна проблема, вирішення якої потребує тривалого часу. Так, перехід до універсальних методів створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань вимагає досить повних фондів універсальних проектних рішень, що забезпечують можливість отримання будь-якої модифікації системи відповідно до запитів замовника, вдосконалення методології універсального проектування та організації управління розробкою систем, формування потужної науково-виробничої бази по створенню та впровадженню універсальних проектних рішень, поглиблення спеціалізації організацій-розробників і інше.

Тому в організації проектування і впровадження підсистеми обліково-аналітичного забезпечення в функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань на базі універсальних проектних рішень переважає поки підхід, сутність якого зводиться до наступних моментів: на базі відповідних положень та інструктивно-методологічних матеріалів по складу й змісту робочої документації створюють бібліотеку (фонд) універсальних проектних рішень по підсистемі; допрацьовують і доводять до рівня універсальних створені раніше та функціонуючі проектні рішення; розробляють методологію формування підсистеми на основі універсальних проектних рішень; проводять дослідження характеристик об'єкта управління виходячи з цілей і вимог сучасної функції обліку; визначають попередній перелік універсальних проектних рішень, які доцільно включити до складу підсистеми для конкретного об'єкта; визначають попередній перелік ори-

гінальних проектних рішень, які доцільно використовувати при формуванні підсистеми для конкретного об'єкта; приводять порівняльну оцінку ефективності застосування при формуванні підсистеми для об'єкта управління універсальних і оригінальних проектних рішень; розробляють методологічні матеріали по «прив'язці» і впровадженню проекту підсистеми на об'єкті управління; організовують впровадження проекту підсистеми на об'єкті управління у складі відповідних етапів та черг; визначають остаточний склад проектних рішень і з використанням методологічних матеріалів здійснюють формування проекту підсистеми як, формула (1):

$$S_{np} = \sum_1^n УПР + \sum_1^m ОПР, \quad (1)$$

де сукупності:

S_{np} – універсальних і оригінальних проектних рішень, включених до складу підсистеми;

$\sum_1^n УПР$ – універсальних проектних рішень, що реалізують функції підсистеми;

$\sum_1^m ОПР$, – оригінальних проектних рішень, що реалізують функції підсистеми.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок даному напрямку. Таким чином, універсалізація проектних рішень по підсистемі обліково-аналітичного забезпечення та функціональне розвинення процесу її створення являють собою важливий напрямок розвитку у вдосконаленні організації обліково-економічного та аналітичного забезпечення на промислових підприємствах і у виробничих об'єднаннях. Цей шлях універсального проектування забезпечує вибір оптимальних рішень за рахунок використання великої кількості інформації, сприяє швидкому перенесенню практичного досвіду з одних об'єктів управління на інші, підвищує надійність проектних рішень та їх ефективність, веде до скорочення термінів створення підсистеми і введення її в експлуатацію. Серед перспектив подальших розвідок у даному напрямку особливою актуальністю відрізняється питання організації обчислювального процесу при проектуванні і впровадженні функції бухгалтерського обліку у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промислових підприємств та виробничих об'єднань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Башкатова Т. А. Совершенствование системы управленческого учёта на хлебопекарных предприятиях: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Башкатова Татьяна Александровна; [Место защиты: Сев.-Кавказ. гос. техн. ун-т]. – Ставрополь, 2011. – 174 с.
2. Грицук Н. В. Теоретико-методические основы производственного нормативного учёта в организациях пищевой промышленности: диссертация ... кандидата экономических наук:

REFERENCES

- Bashkatova, T. A. "Sovershenstvovanie sistemy upravlencheskogo ucheta na khlebopekarnykh predpriatiakh" [Improvement of the management accounting system for bakeries]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00 12, 2011.
- Chigrina, I. N. "Sovremennye problemy bukhgalterskogo ucheta pri upravlenii mnogokvartirnymi domami" [Modern accounting problems in the management of apartment buildings]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00 12, 2008.

- 08.00.12 / Грицук Наталья Васильевна; [Место защиты: Марийск. гос. техн. ун-т]. – Йошкар-Ола, 2010. – 221 с.
3. Лисичкин А. В. Управленческий учёт коммерческих организаций в системе современных информационных технологий: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Лисичкин Андрей Викторович; [Место защиты: Казан. финансово-эконом. ин-т]. – Казань, 2010. – 325 с.: ил.
 4. Марусенко Е. А. Формирование системы управленческого учёта и отчетности на предприятиях мебельной промышленности: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Марусенко Евгений Александрович; [Место защиты: Сев.-Кавказ. гос. техн. ун-т]. – Ставрополь, 2010. – 210 с.
 5. Матчинов В. А. Бухгалтерский учёт и анализ эффективности использования государственной помощи в сельскохозяйственных организациях: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Матчинов Виталий Анатольевич; [Место защиты: Моск. с.-х. акад. им. К. А. Тимирязева]. – Москва, 2008. – 157 с.: ил.
 6. Осипова Т. В. Особенности управленческого учёта в молочном скотоводстве: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Осипова Татьяна Викторовна; [Место защиты: Рос. ун-т кооп.]. – Москва, 2008. – 169 с.: ил.
 7. Силина Т. А. Реформирование внутрихозяйственного контроля на базе управленческого учёта и внутреннего аудита: на примере птицеперерабатывающих организаций: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Силина Татьяна Александровна; [Место защиты: Кубан. гос. аграр. ун-т]. – Краснодар, 2008. – 221 с.: ил.
 8. Тяжкова М. С. Методология и организация бухгалтерского учёта собственного капитала акционерных обществ в России: диссертация ... доктора экономических наук: 08.00.12 / Тяжкова Марина Святославовна; [Место защиты: Саратовский государственный социально-экономический университет]. – Саратов, 2008. – 405 с.
 9. Чигрина И. Н. Современные проблемы бухгалтерского учёта при управлении многоквартирными домами: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Чигрина Ирина Николаевна; [Место защиты: Ур. гос. эконом. ун-т]. – Екатеринбург, 2008. – 191 с.: ил.
 10. Щеульникова Л. Ю. Развитие системы управленческого учёта и анализа затрат на предприятиях промышленности: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Щеульникова Людмила Юрьевна; [Место защиты: Орлов. гос. техн. ун-т]. – Орел, 2010. – 213 с.: ил.
- Gritsuk, N. V. "Teoretiko-metodicheskie osnovy proizvodstvennogo normativnogo ucheta v organizatsiakh pishchevoy promyshlennosti" [Theoretical and methodological foundations of regulatory accounting in manufacturing organization in the food industry]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2010.
- Lisichkin, A. V. "Upravlencheskiy uchet kommercheskikh organizatsiy v sisteme sovremennykh informatsionnykh tekhnologiy" [Managerial Accounting commercial organizations in the system of modern information technologies]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2010.
- Matchinov, V. A. "Bukhgalterskiy uchet i analiz effektivnosti ispolzovaniia gosudarstvennoy pomoshchi v selskokhoziaystvennykh organizatsiakh" [Accounting and analysis of efficiency of state aid in the agricultural organizations]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2008.
- Marusenko, E. A. "Formirovanie sistemy upravlencheskogo ucheta i otchetnosti na predpriatiakh mebelnoy promyshlennosti" [Formation of a management accounting system and reporting on the furniture industry enterprises]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2010.
- Osipova, T. V. "Osobennosti upravlencheskogo ucheta v molochnom skotovodstve" [Features of management accounting in dairy cattle]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2008.
- Silina, T. A. "Reformirovanie vnutrikhoziaystvennogo kontrolia na baze upravlencheskogo ucheta i vnutrennego audita: na primere ptitsepererabatyvaiushchikh organizatsiy" [Reforming farm-based control of management accounting and internal audit: the example of the poultry organizations]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2008.
- Shcheulnikova, L. Yu. "Razvitie sistemy upravlencheskogo ucheta i analiza zatrat na predpriatiakh promyshlennosti" [Development of managerial accounting and cost analysis in industrial enterprises]. dis. . . kand. ekon. nauk: 08.00.12, 2010.
- Tiazhkova, M. S. "Metodologiya i organizatsiya bukhgalterskogo ucheta sobstvennogo kapitala aktsionerных obshchestv v Rossii" [Methodology and organization of accounting equity joint-stock companies in Russia]. dis. . . d-ra ekon. nauk: 08.00.12, 2008.